

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

12. april 2006

PBN

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om statistik over erhvervsstrukturer (strukturforordningen), KOM (2006) 66 endelig, af 20. februar 2006

Resumé

Formålet med det foreliggende forslag er at forbedre den eksisterende strukturelle erhvervsstatistik. Forslaget skal ses i sammenhæng med behovet for at etablere et tilstrækkeligt dækkende statistikgrundlag for politisk beslutningstagning i relation til Lissabon-strategien generelt og iværksætterpolitik specifikt.

Forslaget erstatter den eksisterende forordning 58/97 af 20. december 1996 og indeholder en forbedret dækning af især serviceerhvervene. Herudover foreslås der ny statistik over tilgang og overlevelse af nye virksomheder samt ophør af eksisterende virksomheder. For at imødekomme behov for statistik over nye, aktuelle problemstillinger indføres muligheden for at gennemføre ad hoc undersøgelser. Endvidere indeholder forslaget enkelte lettelser af den administrative byrde i form af bortfald af et mindre antal variable i forhold til den eksisterende forordning.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte d. 20. februar 2006 ovennævnte forslag til forordning. Den danske version af forslaget blev modtaget i Danmarks Faste Repræsentation ved EU d. 13. marts 2006.

Forslagets retsgrundlag er traktatens artikel 285 om udarbejdelse af fællesskabsstatistikker. Forslaget skal vedtages i form af en forordning efter proceduren om fælles beslutningstagning i henhold til traktatens artikel 251.

Forslaget har endnu ikke været behandlet i Rådets arbejdsgruppe for statistik.

Formålet med det foreliggende forslag er at forbedre den eksisterende strukturelle erhvervsstatistik. Forslaget erstatter den eksisterende forordning 58/97 af 20. december 1996 og indeholder en forbedret dækning af især serviceerhvervene. Herudover foreslås der ny statistik over tilgang og overlevelse af nye firmaer samt ophør af eksisterende firmaer. For at imødekomme behov for statistik over nye, aktuelle problemstillinger indføres muligheden for at gennemføre ad hoc undersøgelser. Endvidere indeholder forslaget enkelte lettelser af den administrative byrde i form af

bortfald af et mindre antal variable i forhold til den eksisterende forordning.

Forslaget skal ses i sammenhæng med behovet for at etablere et tilstrækkeligt dækkende statistikgrundlag for politisk beslutningstagning i relation til Lissabon-strategien generelt og iværksætterpolitik specifikt.

De væsentligste ændringer i forhold til den eksisterende forordning er:

1) *Forbedret dækning af serviceerhvervene (bilag I)*. Det nye forslag indeholder en større detaljeringsgrad for serviceerhvervene, således at branchegrupperingerne modsvarer niveauet for industrien. Derudover medtages enkelte nye branchegrupperinger såsom "Film og video" og "Tv- og radioproduktion". For Danmarks vedkommende betyder den øgede detaljeringsgrad ingen yderligere dataindsamling, da vi nationalt publicerer på dette niveau.

2) *Ny statistik dækkende forretningservice (bilag VIII)*. Forslaget introducerer en produktstatistik for udvalgte brancher inden for forretnings-service, nemlig de såkaldte videnintensive serviceerhverv fx IT-serviceerhverv, revisions- og bogføringsvirksomhed, arkitekt- og ingeniørvirksomhed og reklame- og markedsføringsbureauer. Statistikken omfatter alle firmaer med mindst 10 ansatte i de udvalgte brancher. For Danmarks vedkommende udarbejdes der allerede lovpligtig produktstatistik for de udvalgte brancher, der også omfatter en stikprøve af de mindste firmaer med under 10 ansatte. Forslaget vil derfor ikke medføre øget dataindsamling i Danmark. Danmarks Statistik vil inden udgangen af 2006 foretage en undersøgelse af mulighederne for at tilpasse den eksisterende danske produktstatistik for forretnings-service til de foreslåede krav i forordningsforslaget.

3) *Ny statistik over nyetablerede, overlevende og ophørte firmaer (bilag IX)*. Forslaget introducerer en ny erhvervsdemografisk statistik, dvs. statistik over antal nye firmaer, deres overlevelse samt antal ophørte firmaer. For samtlige firmatyper skal der gives oplysninger om den tilknyttede beskæftigelse. For Danmarks vedkommende udarbejdes der allerede en erhvervsdemografisk statistik baseret på registeroplysninger. Forslaget vil således ikke medføre en øget administrativ byrde for danske firmaer.

4) *Indførelse af mulighed for at gennemføre ad hoc undersøgelser*. For at imødekomme behov for statistik over nye, aktuelle problemstillinger indføres muligheden for at gennemføre ad hoc undersøgelser. Da indhold og omfang vil blive defineret afhængigt af det pågældende emne, der ønskes belyst, kan de eksakte konsekvenser ikke vurderes, men en øget administrativ byrde må påregnes, selvom det udtrykkeligt er nævnt i forordningsteksten, at hensynet til respondentbyrden skal indgå i undersøgelsesdesignet.

5) *Bortfald af variable i forhold til den eksisterende forordning.* Et mindre antal variable, fx oplysninger om forskning og udvikling (F&U), der dog stadig vil blive indsamlet i anden statistiksammenhæng, køb af energi fordelt på detaljerede produkter og værdi af materielle anlægsaktiver anskaffet ved finansiel leasing, foreslås slettet for at reducere den samlede svarbyrde for firmaerne. Af hensyn til udarbejdelsen af Nationalregnskabet vil det dog være nødvendigt at fortsætte indsamlingen af værdioplysninger vedr. firmaernes energiforbrug.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal udtale sig i henhold til traktatens artikel 251 vedrørende proceduren for fælles beslutningstagen. Der foreligger endnu ingen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at fastlæggelsen af fælles statistiske standarder for produktion af harmoniserede EU-statistikker kun kan gennemføres effektivt på fællesskabsniveau.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Den gældende danske lovgivning på området er Lov om Danmarks Statistik samt Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 58/97 om statistik over erhvervsstrukturer.

5. Høring

Kommissionens forslag har været i høring blandt følgende interessenter: Dansk Arbejdsgiverforening, Landbrugsrådet, Danske Slagterier, Håndværksrådet, Dansk Industri, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene, Dansk Handel & Service, Dansk Byggeri, Dansk Transport og Logistik, Dansk Energi, AI-BOA, Dansk Textil & Beklædning, Danske Mediers Arbejdsgiverforening, Danske Malermestre, Foreningen af Danske Virksomheder i Grønland, Grafisk Arbejdsgiverforening, HTS Arbejdsgiverforening, Danmarks Rederiforening, Sammenslutningen af Mindre Arbejdsgivere, TEKNIQ Installatøernes Organisation, Landsorganisationen i Danmark, Advokatsamfundet, IDA, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer og Danmarks Nationalbank.

Der er modtaget høringssvar med substantielle kommentarer til forslaget fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR), Landbrugsrådet, Dansk Energi, Danmarks Rederiforening, Dansk Handel & Service og Sammenslutningen af mindre arbejdsgiverforeninger i Danmark.

Foreningen af statsautoriserede revisorer (FSR) skriver:

"Så vidt FSR har forstået, vil forordningen ikke have særlige konsekvenser eller betydning for FSRs medlemsvirksomheder."

FSR har på den baggrund ingen bemærkninger til forordningsforslaget bortset fra, at der i den danske oversættelse i titlen til bilag VIII (side 88) er anført "kreditinstitutter". Dette skal formentlig rettelig være "forretningsservice"."

Landbrugsrådet skriver:

"Landbrugsrådet ser positivt på ændringsforslaget såfremt nye retningslinier for indberetning af statistisk materiale kan tilvejebringe yderligere viden om for eksempel medlemslandenes konkurrenceevne, under forudsætning af, at respondentbyrden ikke stiger yderligere herved."

Dansk Energi skriver:

"Dansk Energi kan anbefale, at der på EU-plan opstilles en fælles ramme for systematisk udarbejdelse af statistik over forretningsservice og virksomhedsdemografi og for ad hoc-dataindsamling."

Vi noterer, at forslaget ikke umiddelbart medfører en øget administrativ byrde for danske virksomheder."

Danmarks Rederiforening skriver:

"Med hensyn til indførelse af en mulighed for at gennemføre ad hoc undersøgelser bør det af gennemførligheds grunde sikres, at sådanne undersøgelser forelægges Danmarks Statistiks styrelse eller lignende."

Dansk Handel & Service skriver:**"Generelle bemærkninger**

De vigtigste dele af forslaget omhandler behovet for en forbedret statistisk dækning af servicesektoren, og heriblandt de videnintensive dele af sektoren.

Dansk Handel & Service har i en årrække netop påpeget det problematiske i den dårlige statistiske dækning af serviceerhvervene generelt og i særdeleshed de mest videnintensive dele. Det gælder ikke mindst, når man sammenligner med den viden, der løbende opbygges om f.eks. landbruget og industrien, hvor den statistiske dækning er særdeles nuanceret.

Set i det lys støttet vi derfor ethvert initiativ, der retter op på denne uheldige skævvridning i erhvervsstatistikken. Dermed er det ikke sagt, at forslaget på disse punkter er vidtgående nok. For Danmarks vedkommende har det reelt ikke den store betydning, da Danmarks Statistik allerede indsamler de nødvendige data.

Samlet set havde Dansk Handel & Service derfor ønsket et mere ambitiøst forslag for at presse på for, at Danmarks Statistik også bliver mere forpligtet til at komme videre med statistikdækningen af serviceerhvervene.

Specifikke kommentarer

Bilag VIII (Der i øvrigt har en forkert overskrift)

Forslaget om produktstatistikkerne er et positivt lille skridt på vejen, men opgørelserne burde være væsentlig mere nuancerede end angivet i forslaget. Derudover er det problematisk, at statistikken kun er årlig, da der i høj grad mangler information om den konjunkturmæssige udvikling i brancherne.

Det er positivt, at den danske produktstatistik efterhånden dækker så mange brancher. Men som Danmarks Statistik selv fremhæver i "Strategi om statistik for service-, viden- og informationssamfundet", er der behov for at fortsætte dækningen til andre dele af serviceerhvervene. Det gælder både de angivne eksempler i strategien men eksempelvis også design- og kommunikationsbrancherne, som er klar fremgang i disse år.

Ser man på de enkelte brancher er der behov for en mere nuanceret viden end både Danmarks Statistiks produktstatistikker i dag og i forhold til produktstatistikkerne beskrevet i dette forslag. Eksempelvis burde produktstatistikken give en mere nuanceret beskrivelse af virksomhedernes kunder, for netop erhvervslivets indbyrdes afhængigheder er et af de områder, der generelt er for lidt viden om. Desuden burde statistikken også give en nærmere beskrivelse af branchernes medarbejdere og produkter."

Sammenslutningen af mindre arbejdsgiverforeninger i Danmark skriver:

"Vi har naturligvis forståelse for, at et velfungerende moderne samfund har behov for tæt statistisk opfølgning af erhvervenes situation. På den anden side er det vigtigt, at fastholde, at nye områder og nye metoder ikke må medføre væsentligt øgede og administrative byrder for de berørte virksomheder.

Som det anføres i høringsskrivelsen er det udtrykkeligt nævnt i forordningsteksten, at hensynet til respondentbyrden skal indgå i undersøgelsesdesignet.

Derfor finder vi er særdeles vigtigt og dette stiller store krav til Danmarks Statistik vedr. undersøgelsernes udformning og forløb.

Det er vores erfaring, at forfejlede og uhensigtsmæssige metoder kan medføre betydelige negative reaktioner hos såvel mindre som større virksomheder. Derfor foreslår vi, at fremtidige indsatser koordineres tæt med relevante organisationer før iværksættelse således, at der i det konkrete tilfælde kan skabes forståelse for undersøgelsens nødvendighed."

Forslaget sendes herudover i høring i specialudvalget for vækst og konkurrenceevne.

6. Andre landes holdninger

Medlemslandene har generelt været positive over for det nye forordningsforslag. Flere lande har dog tilkendegivet en vis skepsis med hensyn til introduktion af muligheden for at gennemføre ad hoc undersøgelser, idet de har ønsket nærmere præcisering og afgrænsning af undersøgelsesens omfang.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark er positiv overfor forslaget, men vil arbejde for at få præciseret og afgrænset omfanget - og dermed de samfundsøkonomiske konsekvenser - af de foreslåede ad hoc undersøgelser.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget kan indebære begrænsede danske meromkostninger til udarbejdelse af ad hoc undersøgelserne, men har ingen konsekvenser for EU's budget.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget indebærer ingen øgede samfundsøkonomiske konsekvenser, ud over nedenstående mulige administrative konsekvenser for erhvervslivet i forbindelse med eventuelle ad hoc undersøgelser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vil, som beskrevet ovenfor i den detaljerede gennemgang af de enkelte moduler, ikke medføre øgede administrative byrder for erhvervslivet, bortset fra ad hoc undersøgelserne, der kan påføre danske firmaer en mindre forøgelse af svarbyrden.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg i form af foreløbigt nærhedsnotat dateret d. 17. marts 2006.